

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 20. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Jurisdikcija un nolēmumu atzišana un izpilde civillietās un komercietās – Lugāno II konvencija – *Lis pendens* – “Tiesas” jēdziens – Par samierināšanas procedūru, kas īstenojama pirms katras tiesvedības, atbildīgā samierināšanas iestāde Šveices tiesībās

Lieta C-467/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Amtsgericht Stuttgart* (Štutgartes pirmās instances tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 8. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 22. augustā, tiesvedībā

Brigitte Schlömp

pret

Landratsamt Schwäbisch Hall.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente), A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 5. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *B. Schlömp* vārdā – *D. Adam, Rechtsanwalt*,
- *Landratsamt Schwäbisch Hall* vārdā – *D. Vollmer, Rechtsanwalt*,
- Šveices valdības vārdā – *M. Schöll* un *R. Rodriguez*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin*, kā arī vārdā – *M. Heller*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 18. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kura parakstīta 2007. gada 30. oktobrī un kuras noslēgšana Kopienas vārdā tikusi apstiprināta ar Padomes 2008. gada 27. novembra Lēmumu 2009/430/EK (OV 2009, L 147, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Lugāno II konvencija”), 27. un 30. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Brigitte Schlömp* un *Landratsamt Schwäbisch Hall* (Švābu Halles apgabala Administratīvais dienests, Vācija, turpmāk tekstā – “administratīvais dienests”) saistībā ar *B. Schlömp* celto prasību par negatīva fakta konstatēšanu attiecībā uz pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (turpmāk tekstā – “prasība par negatīva fakta konstatēšanu”).

Atbilstošās tiesību normas

Lugāno II konvencija

- 3 Lugāno II konvencijas II sadaļas “Jurisdikcija” 2. iedaļā “Īpašā jurisdikcija” ir ietverts tās 5. pants, un atbilstoši tā 2. punktam:

“Personu, kuras domicils ir valstī, kurai ir saistoša šī konvencija, citā valstī, kurai ir saistoša šī konvencija, var iesūdzēt:

[..]

2) lietās, kas attiecas uz uzturēšanu:

a) uztura kreditora domicila vai pastāvīgās mītnesvietas tiesā [..].”

- 4 Šīs konvencijas II sadaļas 9. iedaļā “*Lis pendens* un saistītas prasības” ir ietverti tās 27.–30. pants. Atbilstoši minētās konvencijas 27. pantam:

“1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ir celtas tiesās dažādās valstīs, kurām ir saistoša šī konvencija, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība.

2. Ja ir konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai minētajai tiesai.”

- 5 Tās pašas konvencijas 30. pantā ir noteikts:

“Šajā iedaļā uzskata, ka prasība ir celta tiesā:

1) laikā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam; vai

2) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – laikā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā.”

- 6 Lugāno II konvencijas V sadaļā “Vispārīgi noteikumi” ir ietverts tostarp šis konvencijas 62. pants, kurā ir paredzēts:

“Konvencijā termins “tiesa” ietver jebkuru iestādi, ko valsts, kurai ir saistoša šī konvencija, noteikusi kā tādu, kurai ir jurisdikcija jautājumos, kas ir šīs konvencijas darbības jomā.”

- 7 Šīs konvencijas VII sadaļā “Saistība ar Padomes Regulu (EK) Nr. 44/2001 un citiem instrumentiem” ietvertajā 64. pantā ir noteikts:

“1. Šī konvencija neskar to, kā Eiropas Kopienas dalībvalstis piemēro Padomes [2000. gada 22. decembra] Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās [(OV 2001, L 12, 1. lpp.)], kā arī jebkurus tās grozījumus, 1968. gada 27. septembrī Briselē parakstīto Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, 1971. gada 3. jūnijā Luksemburgā parakstīto Protokolu par minētās konvencijas interpretāciju Eiropas Kopienu Tiesā, ņemot vērā grozījumus, kas izdarīti ar Konvencijām par to valstu pievienošanos minētajai konvencijai un minētajam protokolam, kuras pievienojas Eiropas Kopienai, kā arī 2005. gada 19. oktobrī Briselē parakstīto Eiropas Kopienas un Dānijas Karalistes nolīgumu par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās.

2. Tomēr šo konvenciju jebkurā gadījumā piemēro:

- a) lietās par jurisdikciju, ja atbildētāja domicils ir tās valsts teritorijā, kurā piemēro šo konvenciju, bet nepiemēro kādu no šā panta 1. punktā minētajiem instrumentiem, vai kurā šīs konvencijas 22. vai 23. pants piešķir jurisdikciju šādas valsts tiesām;
- b) attiecībā uz *lis pendens* vai saistītām prasībām atbilstīgi 27. un 28. pantā paredzētajam, ja tiesvedība uzsākta valstī, kurā piemēro šo konvenciju, bet nepiemēro kādu no šā panta 1. punktā minētajiem instrumentiem, un valstī, kurā piemēro gan šo konvenciju, gan kādu no šā panta 1. punktā minētajiem instrumentiem;

[..].”

Savienības tiesiskais regulējums

Regula Nr. 44/2001

- 8 Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas 9. iedaļā “*Lis pendens* un saistītas prasības” ir ietverti šīs regulas 27.–30. pants. Atbilstoši minētās regulas 27. pantam:

“1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība.

2. Ja ir konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai minētajai tiesai.”

9 Saskaņā ar šīs pašas regulas 30. pantu:

“Šajā iedaļā uzskata, ka prasība ir celta tiesā:

- 1) laikā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam; vai
- 2) ja dokuments jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā – laikā, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā.”

Regula (ES) Nr. 1215/2012

10 Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.), ar kuru tika atcelta Regula Nr. 44/2001, izņemot atsevišķas tās tiesību normas, ir piemērojama, sākot no 2015. gada 10. janvāra.

11 Šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā un 32. pantā ir būtībā pārņemtas Regulas Nr. 44/2001 27. un 30. panta tiesību normas.

Regula (EK) Nr. 4/2009

12 Atbilstoši Padomes 2008. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (OV 2009, L 7, 1. lpp.) 3. pantam:

“Dalībvalstīs uzturēšanas saistību lietās jurisdikcija ir:

- a) atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai vai
 - b) kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, vai
- [..].”

13 Atbilstoši šīs regulas 68. panta 1. punktam:

“Ievērojot 75. panta 2. punktu, ar šo regulu groza Regulu (EK) Nr. 44/2001, aizstājot minētās regulas noteikumus, kas piemērojami uzturēšanas saistību lietās.”

Šveices tiesības

Civilprocesa kodekss

14 *Code de procédure civile* [Civilprocesa kodeksa] (turpmāk tekstā – “CPK”) 62. pantā “*Lis pendens* sākuma brīdis”, kas ir ietverts šī kodeksa 1. daļas 4. iedaļā “*Lis pendens* un atteikšanās no prasības”, ir paredzēts:

“1. Lieta ir izskatīšanā, kad ir iesniegts samierināšanas pieteikums, celta prasība, iesniegts pieteikums vai kopīgs pieteikums par laulības šķiršanu.

[..]”

- 15 Samierināšanas procedūra ir regulēta CPK 2. daļas 1. iedaļas 197.–212. pantā. Saskaņā ar CPK 197. pantu “Princips”:

“Pirms tiesvedības tiek īstenots samierināšanas mēģinājums samierināšanas iestādē.”

- 16 CPK 198. pantā ir uzskaitīti izņēmumi, kuru gadījumā samierināšanas procedūra nav paredzēta.

- 17 CPK 2. daļas 1. iedaļas 2. nodaļā “Samierināšanas procedūra” ir ietverts 202.–207. pants. CPK 202. pantā “Procedūras uzsākšana” ir paredzēts:

“1. Procedūra tiek uzsākta, iesniedzot samierināšanas pieteikumu. [..]

2. Samierināšanas pieteikumā norāda pretējo pusi, prasījumus un sniedz strīda priekšmeta aprakstu.

3. Samierināšanas iestāde par pieteikumu nekavējoties paziņo pretējai pusei un vienlaikus uzaicina puses uz sēdi.

[..]”

- 18 CPK 2. daļas 1. iedaļas 3. nodaļā “Vienošanās un atļauja celt prasību” ir ietverts 208. un 209. pants. Atbilstoši CPK 208. pantam “Vienošanās”:

“1. Ja samierināšanas mēģinājums izdodas, samierināšanas iestāde izdara ierakstu par izlīgumu, prasības atzīšanu vai beznosacījumu atteikšanos no prasības protokolā, ko pēc tam izsniedz pusēm parakstīšanai. Katra puse saņem protokola kopiju.

2. Izlīgums, prasības atzīšana vai beznosacījumu atteikšanās no prasības rada tādas tiesiskās sekas kā spēkā stājies nolēmums.”

- 19 Saskaņā ar CPK 209. pantu “Atļauja celt prasību”:

“1. Ja samierināšanas mēģinājums neizdodas, samierināšanas iestāde izdara par to ierakstu protokolā un izsniedz atļauju celt prasību:

[..]

b. prasītājam [..]

[..]

3. Prasītājam ir tiesības celt prasību tiesā trīs mēnešu laikā no atļaujas celt prasību izsniegšanas brīža.

[..]”

- 20 CPK 2. daļas 1. iedaļas 4. nodaļā “Sprieduma priekšlikums un nolēmums” ir ietverts 210.–212. pants. CPK 210. pantā “Sprieduma priekšlikums” ir paredzēts:

“1. Samierināšanas iestāde var pusēm iesniegt sprieduma priekšlikumu:

[..]

c. citos mantiska rakstura strīdos, kuros strīda summa nepārsniedz 5000 [Šveices] frankus [CHF, aptuveni 4350 EUR].

[..]”

21 CPK 211. pantā “Tiesiskās sekas” ir noteikts:

“1. Sprieduma priekšlikums tiek pieņemts un rada tādas tiesiskās sekas kā spēkā stājies nolēmums, ja neviena no pusēm to nenoraida 20 dienu laikā no dienas, kad tas ir ticis rakstveidā paziņots pusēm. Noraidījums nav jāpamato.

2. Pēc noraidījuma saņemšanas samierināšanas iestāde izsniedz atļauju celt prasību:

[..].”

22 Saskaņā ar CPK 212. pantu “Nolēmums” “samierināšanas iestāde, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu, var izlemt lietu pēc būtības mantiska rakstura strīdos, kuros strīda summa nepārsniedz 2000 [CHF, aptuveni 1740 EUR] un “procedūra ir mutvārdu”.

Federālais likums par starptautiskajām privāttiesībām

23 *Loi fédérale sur le droit international privé* [Federālā likuma par starptautiskajām privāttiesībām] redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietā, 2. sadaļā “Jurisdikcija” ietvertajā 9. pantā “*Lis pendens*” ir paredzēts:

“1. Ja prasība par vienu un to pašu priekšmetu starp tām pašām pusēm jau tiek izskatīta ārvalstī, Šveices tiesa aptur tiesvedību, ja ir paredzams, ka ārvalsts tiesa pienācīgā termiņā pieņems nolēmumu, kuru varēs atzīt Šveicē.

2. Lai noteiktu, kad prasība ir tikusi celta Šveicē, noteicošais ir datums, kurā ir iesniegts pirmais lietas ierosināšanai nepieciešamais dokuments. Pietiek ar to, ka ir uzsākta samierināšanas procedūra.

3. Šveices tiesa atsakās no jurisdikcijas, tiklīdz tai tiek iesniegts ārvalsts nolēmums, kuru var atzīt Šveicē.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

24 *B. Schlömp*, kuras domicils ir Šveicē, ir *H. S.* – kas viņai vajadzīgās aprūpes dēļ ir ievietota pansionātā Vācijā un saņem administratīvā dienesta izmaksātu papildu sociālās aprūpes pabalstu – bioloģiskā meita.

25 Saskaņā ar Vācijas tiesību normām no publiskajiem līdzekļiem piešķirtie pabalsti tiek pārskaitīti aprūpes sniedzējam, kam ir tiesības, ceļot regresa prasību, pieprasīt to atmaksu no personas bioloģiskajiem bērniem, kuriem ir pietiekama maksātspēja.

26 2015. gada 16. oktobrī administratīvais dienests iesniedza samierināšanas pieteikumu *Friedensrichteramt des Kreises Reiat, Kanton Schaffhausen* (Šafhauzenes kantona Reijatas apgabala mirtiesā, Šveice), kura darbojas kā samierināšanas iestāde, un pieprasīja *B. Schlömp* samaksāt minimālo summu 5000 EUR apmērā, saglabājot iespēju šo summu mainīt pēc tam, kad no viņas būs saņemta pieprasīto informāciju.

- 27 Tā kā samierināšanas mēģinājums neizdevās, *Friedensrichteramt des Kreises Reiat* (Reijatas apgabala mirtiesa) 2016. gada 25. janvārī izsniedza “atļauju celt prasību”, par kuru administratīvajam dienestam tika paziņots 2016. gada 26. janvārī.
- 28 2016. gada 11. maijā administratīvais dienests *Kantonsgericht Schaffhausen* (Šafhauzenes kantona tiesa, Šveice) cēla prasību pret *B. Schlömp* par uzturlīdzekļu samaksu šī sprieduma 26. punktā minētās minimālās summas apmērā, saglabājot iespēju šo summu palielināt atbilstoši iespējama papildu informācijai par pēdējās minētās maksātspēju.
- 29 Pēc samierināšanas pieteikuma iesniegšanas, bet pirms bija celta prasība *Kantonsgericht Schaffhausen* (Šafhauzenes kantona tiesa), *B. Schlömp*, pamatojoties uz Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) vai b) punktu, vērsās *Amtsgericht (Familiengericht) Schwäbisch Hall* (Švābu Halles pirmās instances tiesa (Ģimenes lietu tiesa), Vācija), ar 2016. gada 19. februāra procesuālo rakstu, kas šajā tiesā tika saņemts 2016. gada 22. februārī, ceļot prasību par negatīva fakta konstatēšanu.
- 30 Ar 2016. gada 7. marta lēmumu šī tiesa atzina, ka nevar lietu izskatīt, jo tā nav šīs tiesas teritoriālajā piekritībā, un nosūtīja to iesniedzējtiesai *Amtsgericht Stuttgart* (Štutgartes pirmās instances tiesa), kuras izskatīšanā lieta nonāca 2016. gada 21. martā.
- 31 Pēc prasības par negatīva fakta konstatēšanu izsniegšanas administratīvajam dienestam 2016. gada 26. aprīlī, šis dienests 2016. gada 17. maijā izvirzīja *lis pendens* iebildi, to pamatojot ar tiesvedību, kas norit Šveicē, tāpēc iesniedzējtiesai atbilstoši Lugāno II konvencijas 27. panta 1. punktam bija tiesvedība jāaptur. *B. Schlömp* lūdza šo iebildi noraidīt, uzskatot, ka samierināšanas iestāde nav “tiesa” un līdz ar to Lugāno II konvencijas 27. panta 1. punkta tiesību normas nav piemērojamas.
- 32 Pamatojoties uz Tiesas judikatūru, it īpaši uz 1987. gada 8. decembra spriedumu *Gubisch Maschinenfabrik* (144/86, EU:C:1987:528) un 1994. gada 6. decembra spriedumu *Tatry* (C-406/92, EU:C:1994:400), iesniedzējtiesa uzskata, ka administratīvā dienesta Šveicē celtajai prasībai par [uzturlīdzekļu] samaksu, kurai ir pievienots informācijas pieprasījums, tāpat kā Vācijā celtajai prasībai par negatīva fakta konstatēšanu, abām pamatā ir jautājums, vai saskaņā ar tiesisko subrogāciju *B. Schlömp* ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus.
- 33 Iesniedzējtiesa konstatē, ka no CPK tiesību normām, it īpaši no tā 62. panta 1. punkta, skatot to kopā ar tā 202. panta 1. punktu, izriet, ka atbilstoši Šveices tiesību normām ar dažiem izņēmumiem, kas nav piemērojami šajā gadījumā, lieta obligāti ir izskatīšanā, kad ir iesniegts samierināšanas pieteikums. Tādējādi šī tiesa uzskata, ka samierināšanas procedūra un vēlākā tiesvedība tiesā veido vienu un to pašu procesuālo vienību.
- 34 Iesniedzējtiesai tomēr ir šaubas par to, vai samierināšanas iestāde, kurai ir iesniegts samierināšanas pieteikums, var tikt kvalificēta kā “tiesa” 27. un 30. panta izpratnē.
- 35 Šajos apstākļos *Amtsgericht Stuttgart* (Štutgartes pirmās instances tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

“Vai saskaņā ar Šveices tiesību normām izveidota samierināšanas iestāde arī ietilpst “tiesas” jēdzienā, piemērojot Lugāno [II] konvencijas 27. un 30. pantu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 36 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Lugāno II konvencijas 27. un 30. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka *lis pendens* gadījumā datums, kurā ir tikusi uzsākta obligāta samierināšanas procedūra saskaņā ar Šveices tiesību normām izveidotā samierināšanas iestādē, ir uzskatāms par datumu, kurā prasība ir celta “tiesā”.

Par Lugāno II konvencijas piemērojamību

- 37 Lugāno II konvencija starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju stājās spēkā 2011. gada 1. janvārī (OV 2011, L 138, 1. lpp.). Atbilstoši šīs konvencijas 5. panta 2. punktam lietas, kas attiecas uz uzturēšanu, principā ietilpst tās piemērošanas jomā.
- 38 Iesākumā ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā Lugāno II konvencijas 64. pantu, kurā ir regulēta šīs konvencijas saistība ar Regulu Nr. 44/2001, Lugāno II konvencija var būt piemērojama pamatlietā.
- 39 Saskaņā ar Lugāno II konvencijas 64. panta 1. punktu pēdējā minētā neskar to, kā dalībvalstis piemēro Regulu Nr. 44/2001, kā arī jebkurus tās grozījumus. Tomēr, kā izriet no šīs konvencijas 64. panta 2. punkta b) apakšpunkta, to jebkurā gadījumā piemēro attiecībā uz *lis pendens*, ja tiesvedība ir uzsākta valstī, kurā piemēro minēto konvenciju, bet nepiemēro kādu no šā paša 64. panta 1. punktā minētajiem instrumentiem, – tādā kā Šveices Konfederācija – un valstī, kurā piemēro gan šo konvenciju, gan kādu no minētā panta 1. punktā minētajiem instrumentiem – tādā kā Vācijas Federatīvā Republika.
- 40 Regula Nr. 44/2001 tika atcelta ar Regulu Nr. 1215/2012, kura, izņemot atsevišķas tās tiesību normas, ir piemērojama, sākot no 2015. gada 10. janvāra.
- 41 Kā izriet no Regulas Nr. 4/2009 68. panta 1. punkta, ar šo regulu groza Regulu Nr. 44/2001, aizstājot pēdējās minētās noteikumus, kas piemērojami uzturēšanas saistību lietās. Atbilstīgi Regulas Nr. 4/2009 pārejas noteikumiem dalībvalstīm uzturēšanas saistību lietās attiecībā uz jurisdikciju, atzīšanu, izpildāmību un izpildi, kā arī juridisko palīdzību no dienas, kad šī regula ir piemērojama, ir jāpiemēro šīs regulas noteikumi, nevis Regulas Nr. 44/2001 noteikumi. Pie Regulas Nr. 4/2009 noteikumiem attiecībā uz jurisdikciju pieder tās 3. panta a) punkts.
- 42 Kad Lugāno II konvencijas 64. panta 1. punktā tiek izdarīta atsauce uz jebkuriem Regulas Nr. 44/2001 grozījumiem, šī atsauce ir jāsaprot tā, ka tie ietver Regulu Nr. 4/2009 un Regulu Nr. 1215/2012.
- 43 Līdz ar to atbilstoši Lugāno II konvencijas 64. panta 2. punktam tā pamatlietā ir piemērojama.

Par lietas būtību

- 44 Kā izriet no Lugāno II konvencijas 27. panta 1. punkta formulējuma, *lis pendens* situācija rodas, tiklīdz par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm tiek celtas prasības dažādu dalībvalstu tiesās.
- 45 Lugāno II konvencijas 30. pantā ir noteikts, ka par datumu, kad prasība ir celta tiesā šīs konvencijas II sadaļas 9. iedaļas piemērošanas nolūkā, tiek uzskatīts vai nu datums, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kuri viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam, vai, ja dokuments ir jāizsniedz pirms iesniegšanas tiesā, – datums, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par izsniegšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis visus pasākumus, kuri viņam bija jāveic, lai nodrošinātu dokumentu iesniegšanu tiesā.
- 46 Vispirms ir jānorāda, ka šīs Lugāno II konvencijas normas ir formulētas gandrīz identiski Regulas Nr. 44/2001 un Regulas Nr. 1215/2012 atbilstošajiem pantiem.
- 47 Kā norādīts arī ģenerāladvokāta secinājumā 27. punktā, Lugāno II konvencijas un Regulas Nr. 44/2001 līdzvērtīgo tiesību normu, kā arī jebkuru šīs regulas grozījumu vienveidīgas interpretācijas mērķis izriet tostarp no 2. protokola par konvencijas vienotu interpretāciju un par Pastāvīgo komiteju (OV 2007,

L 339, 27. lpp.) preambulas pēdējā apsvēruma, kā arī no šī protokola 1. panta, saskaņā ar kuriem tiesām, kam ir jāpiemēro un jāinterpretē šī konvencija, ir pienākums nodrošināt minēto tiesību aktu līdzvērtīgo tiesību normu saskanīgu interpretāciju.

- 48 Tiesa ir norādījusi arī uz Regulas Nr. 44/2001 un Lugāno II konvencijas normu priekšmetu un formulējumu identiskumu, kas ļauj garantēt abu tiesisko regulējumu saskaņotību (šajā nozīmē skat. Atzinumu 1/03 (Jaunā Lugāno konvencija), 2006. gada 7. februāris, EU:C:2006:81, 152. un 153. punkts).
- 49 Turpinājumā, ņemot vērā paralēlismu, kas pastāv starp mehānismiem *lis pendens* gadījumu atrisināšanai, kuri ir ieviesti ar Lugāno II konvenciju un ar Regulām Nr. 44/2001 un Nr. 1215/2012, un ievērojot vienveidīgas interpretācijas mērķi, kas tika aprakstīti šī sprieduma 47. punktā, ir jāuzskata, ka Lugāno II konvencijas 27. pants ir objektīvs un automātisks un ir balstīts uz hronoloģisko secību, kādā prasības ir celtas attiecīgajās tiesās (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. maijs, *HanseYachts*, C-29/16, EU:C:2017:343, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Šajā kontekstā, kā norādīts arī ģenerāladvokāta secinājumu 41. punktā, Lugāno II konvencijas 30. pantā datums, kas tiek uzskatīts par prasības celšanas tiesā datumu šīs konvencijas II sadaļas 9. iedaļas un, konkrēti, šīs konvencijas 27. panta piemērošanas nolūkā, ir definēts vienveidīgi un autonomi, lai mazinātu risku, ka dažādās līgumslēdzējās valstīs noritētu paralēlas tiesvedības.
- 51 Visbeidzot, attiecībā uz Lugāno II konvencijas 27. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem par to, lai puses, pamats un priekšmets prasībām, kuras ir celtas dažādu valstu tiesās, būtu identiski, kā izriet no Tiesas judikatūras par Regulas Nr. 44/2001 27. panta interpretāciju, kas ir attiecināma uz Lugāno II konvencijas 27. panta interpretāciju, ir jāmin, ka prasībai, ar kuru tiek lūgts atzīt, ka atbildētājs ir atbildīgs par kaitējuma nodarīšanu, ir tas pats pamats un priekšmets kā šī atbildētāja prasībai par negatīva fakta konstatēšanu, ar ko tiek lūgts atzīt, ka tas nav atbildīgs par minētā kaitējuma nodarīšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *NIPPONKOA Insurance*, C-452/12, EU:C:2013:858, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 52 Šajā gadījumā, kā ir konstatējusi iesniedzējtiesa, pastāv *lis pendens* situācija attiecībā uz tās izskatāmo lietu un lietu, ko izskata *Kantonsgericht Schaffhausen* (Šafhauzenes kantona tiesa), jo šo abu lietu pamatā ir jautājums, vai saskaņā ar tiesisko subrogāciju *B. Schlömp* ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus.
- 53 No CPK izriet, ka saskaņā ar Šveices tiesību normām lieta ir izskatīšanā, kad ir iesniegts samierināšanas pieteikums, celta prasība, iesniegts pieteikums vai kopīgs pieteikums par laulības šķiršanu. Samierināšanas procedūra ir paredzēta likumā, uz to attiecas sacikstes princips, un tā principā ir obligāta. Tās neievērošana izraisa iespējamās vēlākas prasības tiesā nepieņemamību. Šī procedūra var noslēgties vai nu ar saistošu spriedumu strīdos, kuros strīda summa nepārsniedz 2000 CHF (aptuveni 1740 EUR), vai arī – strīdos, kuros strīda summa nepārsniedz 5000 CHF (aptuveni 4350 EUR), – ar sprieduma priekšlikumu, kas, ja netiek apstrīdēts, var iegūt *res judicata* spēku, vai arī ar vienošanās apstiprināšanu, vai atļaujas celt prasību izsniegšanu. Pēdējā minētajā gadījumā prasītājam ir tiesības celt prasību tiesā trīs mēnešu laikā no atļaujas celt prasību izsniegšanas brīža. Savukārt Federālā likuma par starptautiskajām privāttiesībām 9. pantā ir paredzēts, ka *lis pendens* gadījumā, lai noteiktu, kad prasība ir tikusi celta Šveicē, noteicošais ir datums, kurā ir iesniegts pirmais lietas ierosināšanai nepieciešamais dokuments, turklāt pietiek ar to, ka ir uzsākta samierināšanas procedūra.
- 54 Piedevām, kā savos mutvārdu apsvērumos ir norādījusi Šveices valdība, uz samierināšanas iestādēm, pirmkārt, attiecas CPK paredzētās garantijas attiecībā uz miertiesnešu noraidīšanu, kuri ir šo iestāžu sastāvā, un, otrkārt, tās savas funkcijas pilda pilnīgi autonomi.
- 55 No šīm tiesību normām izriet, ka savu funkciju izpildē, kas tām ir uzticētas ar CPK, samierināšanas iestādes var tikt kvalificētas kā “tiesa” Lugāno II konvencijas 62. panta izpratnē.

- 56 Atbilstoši Lugāno II konvencijas 62. panta formulējumam termins “tiesa” ietver jebkuru iestādi, kuru valsts, kam ir saistoša šī konvencija, ir noteikusi kā tādu, kurai ir jurisdikcija jautājumos, kas ir šīs konvencijas darbības jomā.
- 57 Kā ir uzsvērts Izskaidrojošajā ziņojumā par minēto konvenciju, ko ir izstrādājis *Fausto Pocar* un apstiprinājusi Padome (OV 2009, C 319, 1. lpp.), Lugāno II konvencijas 62. panta formulējumā ir nostiprināta funkcionāla pieeja, saskaņā ar kuru iestāde tiek kvalificēta kā tiesa pēc tās funkcijām, nevis pēc oficiālās klasifikācijas valsts tiesību aktos.
- 58 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Lugāno II konvencijas 27. un 30. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka *lis pendens* gadījumā datums, kurā ir uzsākta obligāta samierināšanas procedūra saskaņā ar Šveices tiesību normām izveidotā samierināšanas iestādē, ir uzskatāms par datumu, kurā prasība ir celta “tiesā”.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 59 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kura parakstīta 2007. gada 30. oktobrī un kuras noslēgšana Kopienas vārdā ir apstiprināta ar Padomes 2008. gada 27. novembra Lēmumu 2009/430/EK, 27. un 30. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka *lis pendens* gadījumā datums, kurā ir uzsākta obligāta samierināšanas procedūra saskaņā ar Šveices tiesību normām izveidotā samierināšanas iestādē, ir uzskatāms par datumu, kurā prasība ir celta “tiesā”.

[Paraksti]